

Mestni ljudski odbor
glavnega mesta
Ljubljane
Štev. G-1251/l-54

Ljubljana, dne

1954.

O d l o č b a

=====

Na podlagi člena 8. Uredbe o združevanju gospodarskih organizacij (Ur.list FLRJ št.54-467/53) in soglasnega sklepa skupščine Trgovinske zbornice za glavno metso Ljubljana z dne 5.III. 1954 ter na predlog Trgovinske zbornice za glavno mesto Ljubljana z dne 19.III.1954. in Sveta za gospodarstvo MLO,

izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na XIII.redni seji mestnega zbora in X.seji zbora proizvajalcev, dne 29.III.1954

O d l o č b o

o potrditvi tov. Kogovšek Maksa za tajnika Trgovinske zbornice za MLO Ljubljana.

Tov. Kogovšek Maks je s svojim dosedanjim delom v isti funkciji pokazal, da poseduje vse potrebne kvalifikacije za to odgovorno mesto in se njegova izvolitev za zborničnega tajnika tem potrjuje.

Smrt fašizmu - svobodo narodu=

O tem se obvešča:

Predsednik MLO:

1. Trgovinska zbornica MLO Ljubljana,
2. Kogovšek Maks, tajnik Trgovinske zbor., (Modic dr. Heli)
3. Arhiv Tajništva za gospodarstvo,
4. Skupščinska pisrana MLO (2x).

7

predsedujoči da gornji predlog tov. Vršnik Lojzeta, predsednika komisije za izvolitve in imenovanja, na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

c/ Predlog za imenovanje komisije, ki bo pretresla predlog delavskega sveta podjetja "učila" Šentvid o odstavitevi upravnika.

=====

Predlog za imenovanje te komisije prebere tov. Vršnik Lojze, kaor sledi:

"Delavski svet podjetja "Učila Šentvid je v smislu 97.čl. Urdbe o ustanavljanju podjetij in obrtov predlagal, da se odstavi upravnik tega podjetja tov. Butinar Milivoj. Ta predlog delavski svet utemeljuje s tem, da je dosedanji upravnik nesposoben vršiti te posle ter da so nastale v podjetju precejšnje izgube po njegovi krivdi. Nadalje se upravniku očitajo razne konkrene nepravilnosti v poslovanju. Zato predlagamo, da se v smislu 98.čl. omenjene Uredbe imenuje komisija, ki bo pretresla predlog delavskega sveta tega podjetja inno njem odločila.

V to komisijo predlagamo naslednje tovariše:

1. Pipan Franc kot predsednik komisije,
2. Belič Joško in
3. Belič Viktor kot člana."

Predsedujoči da gornji predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto=

d/ Predlog za imenovanje arbitra Okrožne državne arbitraže v Ljubljani.

=====

Predlog, katerega obrazloži tov. Vršnik Lojze, glasi:

"Državna arbitraža LRS predлага, da se imenuje za arbitra Okrožne državne arbitraže v Ljubljani tov. K o s Marjan, dosedaj tajnik Ekonomiske fakultete v Ljubljani. Dekanat Ekonomiske fakultete se strinja z razrešitvijo imenovanega.

K o s Marjan, rojen 19.I.1917., na pravni fakulteti je diplomiral dec.1947.

Za časa italijanske okupacije je bil interniran. Po razpadu Italije je prišel leta 1943. v Ljubljano, kjer mu je uspelo, da se je zaposlil pri učnem zavodu "Korepetitorij" kot predmetni učitelj za realne predmete. Na tem mestu je bil do 30.VI.1946., ko je bil sprejet v službo na državni zavod za socialno zavarovanje, istočasno pa je študiral pravo. Nekaj časa pa diplomi je še služboval na Zavodu. Dne 1.VIII. 1950 pa je bil postavljen za referenta pri Javnem tožilstvu za glavno mesto Ljubljana in pri Okrožnem javnem tožilstvu. Tu je opravil tudi strokovni izpit iz pravne stROKE.

Tovariš K o s Marjan izpolnjuje politične in strokovne pogoje za imenovanje okrožnega arbitra.

Ker je ~~zadokazi~~ zaradi razširjenih kompetenc nujno potreben večji arbiterski kader, predlagamo, da se imenovanega čimprej izvoli za arbitra.

Dalje predлага izvolitev še enega arbitra državne Okrožne arbitraže v Ljubljani in sicer tov. J u g Milana, pravnega referenta pri tvrdki "Petrol" v Ljubljani.

J u g Milan, rojen 1.XII.1901. je diplomirani pravnik z dolgoletno prakso. Od jeseni 1928 do 1934 je služboval kot sodni pripravnik pri Okrajnem sodišču v Ljubljani in pri Okrožnem sodišču v Mariboru. Po položenem sodniškem izpitu leta 1934 pa je postal sodnik Okrajnega sodišča, v Radovljici, kasneje pa v Logatcu. Zaradi svojih socialističnih naziranj pa je bil premeščen v Mladenovac v Srbiji, kamor pa ni hotel iti in podal ostavko na službeno mesto. Nastopil je službo pravnega referenta Zavarovalnike "Slavija" v Ljubljani, kjer je bil do 16.X.1943, ko je bil zaradi sodelovanja po OF od Gestapa in domobrancov aretiran, odpeljan v Begunje na Gorenjsko, od tam pa transportiran v razna nemška taborišča. Iz internacije se je vrnil 1.VII.1945.

Ponovno je nastopil službo pri "Slaviji" in bil tam do njene

likvidacije, nato je služboval kot pravni referent pri DAPS, na Ministrstvu za lokalni promet LRS in sedaj pri "Petrol"-u.

V političnem in strokovnem oziru izpolnjuje vse pogoje za predlagano službeno mesto."

Predsedujoči daje gornji predlog na glasovanje.

Soglašno sprejeto.

E/ Predlog za imenovanje sodnika Okrožnega sodišča v Ljubljani.

=====

Predlog prebere tov. Vršnik Lojze, kakor sledi:

"Pri Okrožnem sodišču v Ljubljani je poleg predsednika sistematisiranih 22 sodniških mest. Trenotno je zasedenih le 18. Zasedba vseh mest je nujna, če se hoče zagotoviti normalno poslovanje sodišča.

Zato predlaga Državni sekretariat za pravosodno upravo LRS izvolitev tov. Lavracka Oskarja za sodnika Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Rojen je 30. jan. 1903. V Ajdovščini. Je poročen in ima dva otroka. Na pravni fakulteti beograjske univerze je diplomiral leta 1929 ter leta 1934 opravil strokovni izpit.

Od leta 1930. je bil zaposlen kot pravnik in pristav pri Državnem pavobranilstvu v Sarajevu, kjer ga je zajela tudi okupacija. Ob okupaciji je padel v nemško ujetništvo, od koder je zbežal in se počasu skrivanja zopet javil na staro službeno mesto, kjer je ostal vse do osvoboditve. V letih 1942 do 1943 je bil mobiliziran v hrvaško domobranstvo, kjer je opravljal pisraniške posle. Ker je bil dodeljen v komando (pisarno) področja v Sarajevu, je to izkoristil in delal za NOB, prepisoval tajne akte, kradel speciale, širil ilegalno literaturo med raznimi vojaškimi skupinami i-t.d. Bil je povezan v sokolskem aktivu, ki je od vodstva NOB dobil nalogo voditi akcijo med sokolskimi krogi v srednji Bosni ter vložil v to akcijo vse svoje sile in izkoristil številne zveze, ki jih je imel kot večletni načelnik sarajevske sokolske župe.

Po osvoboditvi je bil maja 1945 postavljen za preiskovalca pri Javnem tožilstvu v Sarajevu, od koder je bil leta 1945 premeščen k Javnemu tožilstvu v Ljubljano, kjer se nahaja še danes.

V času po osvoboditvi je pokazal v delu veliko vestnost in požrtvovalnost ter zlasti velike strokovne kvalitete. Njegovo strokovno delo je bilo vedno v skladu z našo socialistično stvarnostjo.

V političnem pogledu je predan, kar se odraža vsekakor v njegovem strokovnem delu, je pa tozadenv manj aktiven, ker se poleg službe udejstvuje veliko na fizkulturnem polju dela."

M o d i c dr. Heli:

Ali naj se prebere življenjepis tov. L a v r a č Oskarja? Odborniki to zahtevajo, zato ga tov. V r š n i k Lojze prebere.

Ima mogoče kdo kakšno pripombo k življenjepisu. Če nihče, dajem predlog na glasovanje.

Sprejeto z večino glasov (7 vzdržalo).

D r a k s l e r Marjana

Zanima me, v koliko je to preverjeno.

V r š n i k Lojze:

To je preverjeno. Bodimo v to prepričani, ker smo govorili s človekom, ki je te stvari dal.

! Predlog za razrešitev in imenovanje predsednika komisije za pravne predpise in organizacijska vprašanja mestnega zборa.

Predlog, katerga obrazloži tov. V r š n i k Lojze, se glasi:

"Na lastno željo se zazreši predsednik komisije tov. Repinc Ivan, ostane pa še nadalje kot član komisije,

Za predsednika komisije se imenuje tov. dr. Pjetnar Jože, doslej član komisije."

Predsedujoči da gornji predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

G/ Imenovanje tov. Kajzer Radota za direktorja Trgovskega podjetja "Umetnina" v Ljubljani.

=====
predlog obrazloži tov. Fortuna Loze, član komisije za izvolitve in imenovanja, ki pojasni, da je komisija odmdveh kandidatov, ki sta vložila vlogi za mesto zgoraj omenjenega podjetja v sodelovanju z delavskim svetom, odločila za mesto direktorja podjetja "Umetnina" tov. Kajzer Radot.

"Komisija za razpis mesta direktorja podjetja "Umetnina" je odločila, da se za direktorja tega podjetja imenuje tov. Kajzer Rado.

Tov. Kajzer je rojen 28.II.1912 v Celju, dovršil je 4 razrede realke ter Vidovičev kurs. Od leta 1931 do leta 1941 je služboval kot davčni uslužbenec ter se je v vseh strokovno finančnih pogah usposobil.

Po osvoboditvi je služboval v Komandi mesta Maribor kot obveščevalni oficir, v Komandi vojnega področja Maribor kot pomočnik šefa za mobilizacijo, v Notranjem odseku kot preiskovalni referent, v finančnem odseku Maribor ter Dolnja Lendava kot šef odseka, v Tovarni "Volnenka" Maribor kot vodja finančnega plana ter od 1.I.1948 v Vojno trgovsek podjetju Maribor kot planer, revizor in sekretar podjetja. Od leta 1951 pa je bil zaradi likvidacije tega podjetja v Mariboru premeščen v Vojno trgovsko podjetje Ljubljana, kjer službuje še danes.

Njegove strokovne, kakor tudi politične ocene za časa služovanja na teh mestih so zelo ugodne. Na teh službenih mestih se je izkazal kot organizator, pri delu marljiv in vseskozi pošten ter strokovno zelo sposoben.

Na podlagi gornjega je komisija smatrala, da je tov. Kajzer primerna oseba za mesto direktorja podjetja "Umetnina" ter da ima vse potrebne strokovne in ostale pogoje za to mesto. Zato predlaga, da skupščina na podlagi odločitve komisije izda potrebno odločbo o njegovem imenovanju. Je član ZKJ."

Predsedujoči daje gornji predlog tov. Fortuna Lozeta glasovanje.

Soglasno sprejeto.

B/ Imenovanje tov. Š v a b Franca za direktorja Trgovskega podjetja "Merkur" v Ljubljani.

=====

Predlog obrazloži tov. F o r t u n a Lojze, član komisije za izvolitve in imenovanja, ki pojasni, da je komisija od dveh kandidatov, ki sta vližila vložki za mesto zgoraj omenjenega podjetja v sodelovanju z delavskim svetom, odločila za mesto direktorja podjetja "Merkur" tov. Š v a b Franca.

"Tov. Š v a b je rojen 28.IX.1926 v Lešah, okraj Kranj. Dovršil je nižjo srednjo šolo, Enoletno ekonomsko komercialno šolo za vodilno osebje zazaključnim izpitom pri Ministrstvu trgovine FNRJ s prav dobrim uspehom in Nižjo partijsko šolo v Ljubljani z odličnim uspehom.

V NOV je stopil julija meseca 1944 ter bil demobiliziran leta 1945, nato je bil pri MLO Kranj šef Trgovinske inspekcije, od tam pa premeščen na Ministrstvo za trgovino LRS. Ob ustanovitvi Ministrstva za državne nabave in do njegove ukinitve je bil v službi v tej ustanovi. V 1.1951 je služboval pri podjetju "Vino-Ljubljana" kot komercialist. Tudi na prejšnjih službenih mestih je vršil komercialne posle.

Z NOV je začel delati leta 1942. Od leta 1944 je vršil funkcijo sekretarja SKOJ-a. V ZKJ pa je bil sprejet leta 1945. V XIV. diviziji je bil komandir čete, od osvoboditve dakje pa je bil pri UDV v Celovcu in Celju. Od leta 1949 do 1953 je bil član RK ZKS in član MK LMS in sekretar RK IMS.

Komisija smatra, da je tov. Š v a b s svojimi dosedanjimi izkušnjami na področju trgovine, ker je bil zaposlen od osvoboditve dalje, pridobil veliko izkušenj, njegove ocene na dosedanjih službenih mestih in odgovorne naloge, ki jih je dohival, pa kažejo, da je imenovani zelo sposoben organizator ter pozna v celoti problematiko trgovine. Iz vseh teh razlogov komisija smatra, da ima tov. Š v a b za mesto direktorja podjetja "Merkur" vse potrebne pogoje.

Zato predлага, da skupščina izda na podlagi odločitve komisije potrebno odločbo o imenovanju tov. Š v a b Franca za direktorja."

Predsedujoči daje gornji predlog tov. F o r t u n a Lojzeta na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

13

Martinšek Tone

prosil bi, če lahko dam nekaj načelnik pripomb k personalni politiki MLO-a, kakor sledi:

"Rad bi spregovoril nekaj besed o personalni politiki MLO. V teh treh mesecih, od kar sem član mestnega zbora in od kar imam možnost da prisostvujem oziroma sodelujem na sejah, me je posebno presenetilo dejstvo, da smo v običajno zadnji točki dnevnega reda obeh zborov govorili o personalnih spremembah. Največkrat smo pri tej točki razreševali razne direktorje in upravnike mestnih podjetij in obrtnih obratov ter postavljali "nove". Te personalne spremembe so se običajno izvršile na predlog revizijske komisije Gospodarskega sveta MLO oziroma na osnovi poročila Revizijsko tehničnega zavoda v Ljubljani. Vse te izvršene personalne izpremembe so bile zadnji akt raznih nepravilnosti bodisi nepoštenosti, strokovnih nesposobnosti, nesporazumov med DS in UO in ostalih momentov, ki so vplivali na zamenjavo vodilnega objeta v podjetjih.

Iz analize oz. poročil na p.r Sveta za kmetijstvo, katerega smo zadnjič slišali, smo lahko izvedeli, da se mestna kmetijska posestva pasivna, predvsem radi slabih razmer na teh posestvih. Strokovna nesposobnost vodstva, slabo gospodarstvo, nepoštenje niti ni bilo omenjeno, premajhna pomoč od strani MLO, po mojem ne samo v premali finančni pomoči, temveč tudi v strekovnem, organizacijskem in politično - moralnem pogledu. Na eni izmed prihodnjih sej bomo verjetno slišali poročilo katerega koli drugega Sveta MLO in vedno se bo isto ugotavljal ali ponavljalo. Mi bomo pa zopet razreševali in nastavliali novo vodilno obje, prevzemali garancije za obratne kredite tako kot smo to danes.

Tov. Vipotnik je na zadnji konferenci Zveze komunistov z mesto in oklico dejal med drugim:

"O teh podjetjih naše politične organizacije malo vedo, občinski ljudski odbori si često niso na jasnem, kaj je z njimi. Kolektive podjetij pa razjedajo notranje rasprtije in deficit. Ta podjetja predstavljajo navadno važno gospodarsko dejavnost občine. Od njihovega uspešnega dela so odvisna tudi sredstva, s katerimi naj razpolaga OLO. Če je to poleg vsega drugega tudi glavni vir, od koder naj pritekajo sredstva za komunalno dejavnost občine, tedaj je vsekakor nujno, da se komunisti pozanimajo za ta podjetja, da se zavzamejo za njihov razvoj, da pomagajo utrditi organe delavskega samoupravljanja, da napravijo iz njih žarišče socialističnega gospodarstva".

Tovaršice in tovariši! Mnenja sem, da se bo potrebe v bodoče mnogo več pozanimati za vse vodilne osobe naših podjetij in ustanov. V to delo bo potrebno več sistematike, več budnosti nad upravljanjem podjetij, več instruktaže vodilnemu osobju podjetij, pomoči v delu samoupravljanja, opozarjanje na napake, ki so bile izvršene v drugih podjetjih itd. Tu bi moralo veljati geslo "bolje preprečiti nego zdraviti".

Zelo mnogo se govori o direktorjih in upravnikih podjetij. Ni moj namen zagovarjati direktorje, posebno ne one, ki so s svojim zavestnim škodljivim delom povzročili družbi ogromno škodo. O teh ste imeli sami prilike razpravljati, posebno v primerih Štefan Avšič. Ako analiziramo dele posameznih direktorjev, katere imamo mi danes v naših podjetjih, bi prišli v glavnem do naslednjih primerov direktorjev:

- 1/ Direktorji, za katere se slej ko prej pokaže, da so se sami prerinili do teh mest radi osebnih koristi. Takšni direktorji zaidejo na zatožno klop radi svojega nepoštenja.
- 2/ Direktorji, ki so izšli iz kadra političnih funkcionarjev, ki so osebno pošteni, politično razgledani, predani naši stvari, strokovno pa manj sposobni. Ti si iščejo pomoči v svojih najbližjih sodelavcih, kot n.pr. tehnični pomočniki, komercialni šefi, glavni računovodje ali sekretarji. Običajno ti niso pošteni sodelavci, nego skušajo podjetje zapeljati na slepi tir, za poštenim hrbitom direktorja. Tudi v tem primeru se znajde direktor slej ko prej na zatožni klopi.
- 3/ Direktorji, ki so izšli iz kadra političnih funkcionarjev, niso dovolj strokovno sposobni, so pa znali^s svoje politične razgledanostjo, s svojim poštenim osebnim vzgledom pridobiti svoje najbližje sodelavce, ki pa v začetku lahko niso bili predani.
- 4/ Direktorji, ki so bili izšli iz vrst političnih aktivistov ali funkcionarjev, ki so strokovno nesposobni, ki pa mislijo, da so si radi preteklega političnega udejstvovanja pridobili pravico, da o vsem sami odločajo in niti ne skušajo pridobiti najbližjih sodelavcev. Takšni prav gotovo kmalu zapeljajo podjetje v težave in propast.
- 5/ Direktorji, ki so osebno pošteni iz vrst političnih funkcionarjev ali aktivistov, ki se pa zavedajo, da strokovno niso povsem dorasli svetuji nalogam in se trudijo, da bi pridebili na strokov-

nem znanju. Takšni direktorji, ki so si znali še pridobiti svoje sodelavce, lahko vodijo z uspehom zaupano jim podjetje. Tudi ti direktorji običajno dobro sodelujejo z organi samoupravljanja. Direktorji, ki so bili osebno pošteni iz vrst političnih funkcionarjev strokovno sposobni, ki so se pa radi direktorkega naslova in osebnega avtomobila, ki jim je bil dan osebno na razpolago, pogospodili, pozabili, da jim je prav delavski razred omogočil to mesto, zaupajo vse naloge svojim najbližnjim poštenim in nepoštenim sodelavcem. Tudi takšnim direktorjem do zatožne klopi.

Direktorji, ki so osebno pošteni iz vrst političnih delavcev, poleg tega pa še strokovno zelo sposobni in ki si znajo pridobiti že sodelavce, odlično vodijo podjetje skupno z organi delavskega samoupravljanja.

Imamo pa tudi direktorje, ki se strokovno zelo sposobni, nimajo kakšnih posebnih političnih kvalifikacij. Ti direktorji, ki so tudi osebno pošteni in so si znali pridobiti tudi sodelavce iz vrst političnih organizacij in organov samoupravljanja, lahko odlično vodijo podjetje.

Verjetno bi našli, če bi še nadalje analizirali direktorje in zavrnike, še razne druge primere. Prav gotovo pa je, da zavidi delo cilnega osebja tudi od pomeči oziroma aktivnosti organov samoupravljanja, sindikalnih podružnic in organizacije Zveze komunistov.

Tudi zloglasne "troperesne deteljice" to je direktor, predsednik Delavskega sveta ali sindikalne podružnice oziroma sekretar partice celice niso pravilno vodili podjetij. V takih primerih se se pokazale posledice in marsikateri direktor je moral zapustiti svoje mesto.

V zadnjem času je nastala neka epidemija po izmenjavi direktorjev. Posebno padejo v oči razni razpisi, ki se objavljajo po časopisih. O tem naši volivci mnogo govore, toda ti pogovori se potem suče naprej o gospodarstvu, bolje rečeno o slabem gospodarstvu in njihovih sledicah. Volivci, ki ne morejo biti dobro poučeni o vsakem posameztem primeru v podjetjih, upravičeno in neupravičeno kritizirajo MLO, ki stavljajo takšno vodilno osebje.

To-varišice in tovariši! Preko takega stanja ne moremo. Kako povedal tev. Krivic na preje imenovani konferenci o direktorjih, ste gotovo čitali, smatram pa za umestno, da vam še enkrat prečitam svoje mnenje:

"Vloga direktorja se ureja v novih predpisih, njegov odnos, pravice in dolžnosti. S tem bodo v mnogem onemogočene birokratske tendence nekaterih direktorjev, ki so ovirale razvoj

delavskih svetov, prav tako pa preprečena druga skrajnost – anarhično podcenjevanje važne vloge, ki jo ima direktor v podjetju. Toda povečuje se tudi odgovornost direktorja pred ljudskim odborom glede kršenja zakonitosti v tovarni, ki je dolžan obvestiti ljudski odbor, če kdo v tovarni krši predpise.

Toda govoriti moramo še o enem problemu, o strokovni sposobnosti nekaterih direktorjev, ki so prišli na ta mesta iz kadra političnih funkcionarjev. Pri analizi dela delavskih svetov in političnih organizacij v tovarnah večkrat ugotovimo, da se delavsko upravljanje in politično delo ne moreta razviti, kjer imajo še vedno za direktorja človeka, ki ima sicer za njih politični ugled, pa majhne strokovne sposobnosti. Takšni direktorji so danes postali zavira za gospodarski in politični razvoj v tovarnah, za strokovni in demokratični razvoj v njih".

Jaz osebno se ne strinjam popolnoma z gornjim odstavkom. Bolj se strinjam z ugotovitvijo tev. Vipotnika na isti konferenci, kjer je med drugim dejal:

" Toda v vrstah komunistov, ki se nekoč pomenili važne člene naše organizacije, naletimo često na pasivnost, na brezbrižnost do političnega dogajanja, kakor da bi ti komunisti nekako izgubljali tla pod nogami. Za tiste gre, ki se pozabili, kaj je visoka vloga komunista, ki so zatajili pred množico svojo revolucionarno preteklost in zdaj tonejo v malomeščanskem okolju".

Smatram, da je prav v tej ugotovitvi iskati globlje vzroke. Vsi starejši komunisti so bili na odgovornih mestih in so še danes. Tov. Krivic pravi, da bo potrebno te tovariše zamanjati. Sedaj pa vprašam vas, ljudske odbornike, kaj je pokrenil MLO za to, da bi ta predani starejši partijski kader, ki je pošten, politično razgledan, revolucionaren in voljan tudi po vojni po svoji strokovni sposobnosti pomagati pri današnjem gospodarstvu, dobil pomoč od naših Svetov MLO – od nas samih? Kdaj in koliko so bili poslani v podjetje instruktorji, ki bi z instruiranjem pomagali tem tovarišem, bodisi v organizacijskem ali finančnem pogledu? Mislim, da je bilo malo instruktaž. Vedno samo ugotovitve, šele potem, ko je nastala že gospodarska škoda. Tovariši, tu govorim u tistih direktorjih, ki so kot že rečeno poštenjaki, predani socializmu in imajo voljo, da bisi voje strokovno znanje izboljšajo.

18

Pred nedavnim sem govoril z direktorjem podjetja v okviru MLO. Tovariš je nosilec Spomenice, politično zelo razgledan. Sam se ubija v podjetju s svojimi sodelavci. Pritožil se je, da ima v organih samoupravljanja premalo pomoči, da tudi od strani MLO ni imel nobene prave kontrole, instruktaže ali katere koli druge pomoči. Sam je poklical revizijski zavod, ki je pregledal poslovanje v podjetju. Torej ta tovariš, ki je toliko samožniciativen, da si sam pokliče revizijo, da si sam pomaga kolikor ve in zna, bo vlekel toliko časa, dokler mu bo mogoče in dokler ne bo po svojkrivdi, poudarjam po svoji, enkrat zalemil. Takrat bomo pa zopet razpravljali o njem in podjetju, preje pa nikoli.

Da bi se zboljšalo gospodarsko stanje naših podjetij in deloma preprečilo stalno menjavljajočega vodilnega osoba, predlagam naslednje:

- 1/ Že sedaj pregledati ves vodilni kader podjetij in ugotoviti:
 - a/ ali je na vodilnem mestu strokovnjak
 - b/ kakšne sodelavce ima
 - c/ kako je z organi samoupravljanja
 - d/ kakšen je predsednik DS, UO
 - e/ kako je z organizacijo Zveze komunistov
 - f/ kako je s sindikalno podružnico
- 2/ Ali je direktor - upravnik priljubljen - zakaj?
- 3/ Kakšno pomoč je dobil direktor od MLO, koliko in kakšne komisije so bile poslane v podjetje?
- 4/ Ali se je direktorja opozorilo na razne nedostatke, ali so se isti odpravljali in kako?
- 5/ Ali je direktor podjetja sam iskal pomoč od MLO oziroma revizijskega zavoda?
- 6/ Kako so reagirali člani samoupravljanja na ugotovitve komisij?

Vse to bi morali ljudski odborniki vedeti, da bi znali presojati, kakšnega direktora razrešujejo in kakšnega postavljajo. Na terenu moramo večkrat odgovarjati na takšna vprašanja, na katera pa ne moremo dajati odgovora.

Smatram, da se^m s tem opozorilom in mojim osebnim gledanjem na personalno politike MLO hotel opozoriti MLO in ljudskem odborniku naj bi v bodoče temu vprašanju posvetili več preciznosti. Od vodstev podjetij zavisi uspeh podjetja in s tem tudi uspeh socialističnega gospodarstva."

M o d i e dr. Heli

Želi kdo odgovoriti na te poročile? Ima morda kdo od Sveta za gospodarstvo MLO kakšno pripombo v zvezi z odnosom MLO do podjetij?

D e r m a s t i a Mara

Vsem je znano, da se MLO ne more vtikati v upravljanje podjetij, v to, ali je odnos med direktorjem in Delavskim svetom dober ali ne. To morajo oni sami reševati in sicer skupno s političnimi organizacijami (sindikalna, partijska organizacija). Dolžnost MLO in njegovih organov pa je, da same kontrolira, če podjetje izpolnjuje gospodarske zakone, postavljene naloge in v kolikor podjetja kršijo uredbe in zakone, morajo organi MLO podvzeti mere in ukrepe, da se te vskladi z zakonom. Nimamo nobene pravice vtikati se v poslevanje podjetij, če je isto v skladu z zakoni. Znano vam je tudi, da se postavitev direktorjev ne vrši več preko Sveta za gospodarstvo MLO in komisije za izvolitve in imenovanja. Po novem sistemu se razreši direktor na predlog Finančne inspekcije MLO ali pa na predlog Delavskega sveta in ta razrešitev se lahko vzame na znanje samo preko komisije, katero mi tukaj imenujemo. Če pride komisija do zaključka, da je treba direktorja razrešiti, ga razreši. Druge pravice vtikati se v podjetje pa nimamo.

M o d i e dr. Heli

Tudi instruktaža ni naloga MLO.

20

**AD 2./ USTANOVITEV POSTAJE ZA ZDRAVSTVENO PRVO POMOČ
NA GLAVNEM KOLODVORU V LJUBLJANI.**

Predlog obrazloži tov. Plevnik, Jože, član
mestnega zbera, kakor sledi:

"Svet za zdravstvo in soc. politike MLO predлага Mestnemu ljudskemu odboru odločbo o ustanovitvi postaje za zdravstveno prvo pomoč. Z njo se na Glavnem kolodvoru v Ljubljani in v okviru Tajništva za zdravstvo in soc. politike MLO ustanavlja posebna poslaja za prvo pomoč, katere naloga bo, nuditi to pomoč vsem potnikom, ki preko glavnega kolodvora prihaja in edhajajo iz Ljubljane, pa so zaradi svoje nepokretnosti ali trenutne oslabenosti take pomoči potrebni. V postaji bodo zaposlene tri osebe - ena medicinska sestra in dve bolničarki - ki bodo v turnusih trikrat osem ur dnevno in v povezavi z zdravstvenimi ustanovami mesta in reševalno postajo, po potrebi pa še z dežurnim zdravnikom železniške ambulante in poliklinike skrbele za nemoteno njeno poslovanje."

Problem in obstoj postaje za prvo pomoč je bil na ljubljanskem glavnem kolodvoru že dalj časa občuten. Zastarelo postajno poslopje ter znaten promet sta nujno povzročila, da so se domačim pa tudi tujim potnikom nudili na glavnem kolodvoru zelo neprijetni, včasih pa prav čudni prizori bolnih in nepokretnih ljudi, ki so ob prihodu v Ljubljano ali pa na povratku iz ljubljanskih bolnic, podnevi in ponoči polegali po postajnih peronih in klepoh in vzbujali različna čustva mimoidočih potnikov. Stanje je bilo včasih res tako, da ni bilo v čast zdravstveni službi mesta Ljubljane.

S postajo za prvo pomoč bi bila ta neprijetna zadeva na glavnem kolodvoru kolikor toliko zadovoljivo rešena, približno tako kot je bil s čakalnico za matere in otroke rešen ta problem.

Stroški so v glavenem personalni in sicer honorar za zdravnika, po potrebi 60.000.-din letno, za tri uslužbenke 739.500.-din, predvideni funkcijski in nočni dodatki 161.000.-din, materialni izdatki pa 224.000.-din, tako da je skupni letni predvideni proračunski izdatek 1,184.500.-din, znesek, ki ne more biti ovira, če se z njim približamo temu, kar je na drugih velikih postajah že zdavnaj doseženo nekulturne prizerne na našem glavnem kolodveru.

Prosimo zato, da MLO potrdi ustanovitev te Postaje za prvo pomoč na glavnem kolodvoru."

Tajništvo za zdravstvo
in soc.politike
ZS /54-I-Dr/M

Ljubljana, dne 18.2.1954.

22

O d l o č b a

Na podlagi 1.odstavka 32. člena,toč.6 65.člena in 117. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Ur.list LRS št. 19-90/52) in na predlog Sveta za zdravstvo in soc. politike MLO Ljubljana

izdaja Mestni ljudski odber glavnega mesta Ljubljana po sklepu ~~XVIII.~~ skupne seje Mestnega zbora in zbera proizvajalcev z dne 29.3.1954.

O d l o č b e

o ustanovitvi postaje za zdravstveno prvo pomoč.

- 1/ Ustanovi se "Postaja za zdravstveno prvo pomoč". Sedež ustanove je na glavnem kolodveru v Ljubljani.
2. Postaja za zdravstveno prvo pomoč je proračunska ustanova Mestnega ljudskega odbora v Ljubljani.
- 3/ Postaja za zdravstveno prvo pomoč nudi prvo pomoč potnikom, ki prihajajo oziroma odhajajo iz Ljubljane preko glavnega kolodvora, pa se te pomoči potrebni, ter izvaja nadaljnje potrebne ukrepe zaradi njihovega zdravljenja.
- 4/ Ustanova ni pravna oseba in je v organizacijskem sestavu Tajništva za zdravstvo in socialne politike MLO Ljubljana.
- 5/ Ustanovo vodi medicinska sestra, ki jo imenuje MLO Ljubljana na predlog Sveta za zdravstvo in socialne politike MLO.
- 6/ Natančnejše predpise o delu in upravljanju ustanove izda po potrebi Svet za zdravstvo in socialne politike MLO.
- 7/ Odločba velja od 1. marca 1954.

Predsednik MLO:

Dr. Heli Modic l.r.

Predsedujoči da gornjo obrazložitev v diskusijo.

Plevnik Jože

Ker smo na zadnji seji te tečko preložili, jo postavljamo zopet na dnevni red. Stvar je bila namreč taka, da je železničarska ambulanta sama hotela ustanoviti postajo za prvo pomoč na glavnem kolodvoru in rekla, da bi te postajo lahko imeli skupne. Ker pa je železničarska ambulanta ugotovila, da nima primernih prostorov, je zaenkrat odstopila od tega.

Modic dr. Helmut

Stavljam predlog na glasovanje.

Pred glasovanjem pa se javijo k diskusiji: Dermastia Mara, Plevnik Jože, Zupet Avgust, Baraga Lojze, Jelenc ing. Danilo, Tuma Ostoj in Dermastia dr. Marjan.

Dermastia Mara

Zakaj niste mogli doseči sporazuma z Železnico? Če železnica nima prostora, kje ga je pa potem dobil naš Svet za zdravstvo in soc.politiko. Drugo pa je, da bi lahko vršili isto funkcijo, same prostora tam ni. Če mi to ambulanto formiramo, je vse v redu. To pa gre na breme našega proračuna. Predlagam naj to ambulanto sprejme Republiški zavod za socialno zavarovanje LRS, ker se bodo iste v glavnem posluževali ljudje iz drugih okrajev.

Plevnik Jože

Republiški zavod za socialno zavarovanje/nima za to na razpolago nobenih sredstev. V Zagrebu, Beogradu itd. je to urejeno. Mislim, da bi bilo vsekakor ceneje, če bi imeli železničarji tam svojo ambulanto. Stvar že sedaj izgleda precej nekulturna, zato naj bi to stvar postavili vsaj začasno. Kasneje se bo itak

pojavila nujnost, da ti dve ambulanti združimo.

Z u p e t Avgust

Tu gre za drugačno funkcijo nezgodne ambulante. Gre za neko triažno naloge z ljudmi, ki se v takem položaju, kot je bilo preje govorjeno. V vsakem primeru bi morali kriti te materialne stroške. Železničarska ambulanta ima svoje posle, svoje ljudi, svoj obtok pacientov itd. Tu gre za povsem druge ljudi in ne vem, če je pri tem čakanje oziroma odlašanje umestno. Naš Svet za zdravstvo in socialno politiko je o tem razpravljal par mesecev. Že zadnjič so tovariši postavili ugovor in tudi sam sem se strinjal s tem, da se stvar še enkrat pretrese. Gre tudi za to, da je ta nameravana ambulanta nekakih 50 m proč, kar vzbuja neprijetnosti. Nima smisla, da s to stvarjo vlečemo še dva meseca, posebno še, če upoštevamo to, da je železnica dala na razpolago prostor in da bo tudi ona nosila v začetku breme stroškov. Nam gre edino za osnovne izdatke. Na teh vprašanjih se je Svet za zdravstvo in socialno politiko MLO neštetokrat zataknil in ne vem, če ima smisel ljudi gjaviti s tem. Gre za stvar, katero ljudje vendar morajo urediti in to so ravno primeri na ljubljanskem kolodvoru, kjer se ljudje zelo pogosto vrstijo, poleg tega je frekvenca v vlaku zelo velika, zato je tu treba zagotoviti 24 urno dežuranje. Materialni stroški se zmanjšani na tri osebe, tudi za zdravnika bržčas stroški ne bodo tako veliki. Za vsak primer je treba imeti na razpolago neka redne sredstva, da se te stvari urede.

D e r m a s t i a Mara

Strinjam se s tem, da imamo v Ljubljani najmodernejšo šolo, da smo nanaprednejši itd. To je v redu. Iti pa moramo parallelno z našo gospodarsko močjo in ustanavljati temu primerno take in podobne ustanove. Vprašati se moramo, ali bo naše gospodarstvo zmožno to breme prenašati. Vi veste, kakšne težave imamo s proračunom za leto 1954. Ko bomo prišli s predlogom proračuna in družbenega plana, boste videli kako bo s tem. Vse to je potrebno, vendar pa moramo imeti pred očmi sredstva, s katerimi razpolagamo in če imemo teh sredstev dovolj na razpolago, ustanavljajmo te

ustanove, ki zahtevajo vsako leto toliko in toliko milijonov za vzdrževanje. Iti moramo paralelno z gospodarsko močjo našega mesta.

B a r a g a Alojz

Iz izkušenj vem, da so to primeri, ki še često ovirajo službo pri nas. Imamo material za prvo pomoč na razpolago. Ranjeni potniki pridejo in iščejo pomoči. Mislim, da je nujno potrebno, da se to ustanovi, ker so to minimalni stroški v primerjavi z izdatki za druge stvari. Naj bi se s tem ne odlašalo in predlagam, da se takoj sprejme.

J e l e n e ing. Danile

Dozdaj na tem področju ni bilo nobenega, ki bi se za to brigal. Zato so se ljudje zatekali na prometno prisarne. Eventualno bi šli na en turnus. Zdaj imamo tri ljudi, predlagam, naj bi bila dva ali eden.

M o d i c dr. Heli

Delovni čas je 8 ur, zato je potrebno delati v treh turnusih in ne v enem.

B a r a g a Alojz

Zamislimo se v to, da potujejo tudi inozemski potniki in vidijo kako se bolniki nestrokovno obvezujejo. To ni v ugled niti železnici niti Ljubljani sami.

T u m a Ostoji

V kolikor gre za varstvo potnikov, je za to odgovorna železnica in je to absolutno stvar železnice, v kolikor pa gre za potnike, ki prihaja v Ljubljano na zdravljenje, je to stvar MLO - Sveta za zdravstvo in soc.politiko.

D e r m a s t i a dr. Marjan

Tov. Tuma Ostojo ima prav. Kar se tiče konkretno nezgodne zaščite, je za to odgovorna Železnica in za to ima ona svoje zavarovanje pri DOZ-u. V nasprotnem primeru Železnica veča svojo odgovornost. Kar se pa tiče sprejemanja bolnikov, je treba stvar postaviti na čisto in sicer: toliko in toliko zadeva to vprašanje aocialno zavarovanje oziroma soc. skrbstvo MLO, toliko in toliko pa železnico. To moramo solidno razdeliti. Stroške za interese skupnosti prenesemo na skupnost, drugih pa ne.

B a r a g a Alojz:

Še enkrat bi pojasnil to. Zdaj so tovariši mišljenja, da so te poškodbe, ki so se povzročile po krivdi Železnice. Če se je nekdo sotaknil in padel, je prišel v ambulanto in hotel nato potovati dalje. Z vidika javnosti je nemogoče, da bi tak človek odpotoval in zato išče na postaji vsaj obvezne, katere je takemu človeku treba nuditi.

Z u p e t Avgust

Predlagam, da se poveri Svet za zdravstvo in socialne politiko MLO, da v tej smeri razčisti z DOZ-om, da dobimo na ta način, kolik je percent primerov nezgod pri ljudeh, ki so iz Ljubljane in pri tistih, ki so izven nje. Teh stvari zaenkrat naš Svet ni uspel rešiti v tej smeri. Strinjam se s tem, da je stvar potrebitno postaviti na širšo osnovo, kljub temu pa naj se to sprejme in sicer pod pogojem, da Svet za zdravstvo in soc. politiko MLO zadevo razčisti tudi z Železnico.

M o d i c dr. Heli

Svet za zdravstvo in soc. politiko MLO naj sprejme nalogo, da zadevo uredi in sicer glede tega, kdo naj nosi breme za ambulanto. Ali se strinjati s predlagano modifikacijo predloga na ta način, da Svet za zdravstvo in soc. politike zadevo razčisti

27

z Železnico in DOZ-om. Tako modificiran predlog stavlja na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

S tem je dnevni red izčrpan in predseduječi zaključi sejo.

Vodja zapisnika:

Šivic Silvo l.r.

Predseduječi:

Modic dr. Heli l.r.

Overitelja zapisnika:

1. Trtnik Tone l.r.
2. Žagar Franc l.r.

Jačan